

Dragi učenci in učenke,

ob četrtek ob 12. uri imamo slovenščino po Zoomu. Tisti, ki se nam še niste uspeli pridružiti, lepo vabljeni.

Med branjem Prežihovih Solzic izpisujete koroške narečne besede in pripravljate slovarček narečnih besed. Tokrat boste narečja spoznali v poglavju **Pošluši, meu si praf!** (DZ str. 94–98).

Zaradi zahtevnosti branja pesmi Nike Zorjan in Iztoka Mlakarja si lahko pomagate z glasbeno izvedbo na spletnem portalu YouTube.

Če pri reševanju vaj narečnih besed ne razumete, vaj ni treba narediti. Pomembno je, da veste, da je na slovenskem ozemlju več kot 40 narečij, ki jih uvrščamo v 7 narečnih skupin. Ali poznate pregovor »Vsaka vas ima svoj glas (svoje narečje).«?

Na str. 95 ne rešujte nalog 3. c in 4. b.

Za reševanje 8. naloge na 96. strani poslušajte narečno besedilo.

<https://player.vimeo.com/video/362496774>

(Odprete: CTRL + klik sledi povezavi ali kopiraj povezavo v priljubljeni brskalnik).

str. 97 in 98: Zapomnim.si – Podčrtajte ključne besede.

Rešite še pravopisno vajo MINUTKA Z G. PRAVOPISNIKOM na str. 98.

Nadaljujte z domačim branjem.

V berilu poiščite črtico **Potolčeni kramoh**, jo preberite in v zvezek naredite naloge UL. Rešitve slikajte in mi jih pošljite.

Veselim se ponovnega srečanja z vami.

vaša učiteljica Karmen

UL Prežihov Voranc: Potolčeni kramoh

1.V besedilu se pojavi precej manj znanih besed. Nekatere od njih poveži z njihovim pomenom.

šega	otrok brez staršev
hodna obleka	otrok, ki so ga dali v rejo
navzlic	stara navada
jelša	zelo jezen
mahedrati	platnena obleka
rejenec	drevo ali grm z nazobčanimi jajčastimi ali srčastimi listi in krogličastimi plodovi
sirota	navkljub
srdit	viseti in se valujoče gibati
piške in jastrebi	igra kavbojci in Indijanci; partizani in Nemci

2. Razberi iz besedila, kaj naj bi pomenila beseda kramoh.
3. Kako je bilo dečku v resnici ime?
4. Kaj nam Lovro Kuhar pove o Cencilju? Opiši ga v nekaj povedih – tako glede na zunanost kot značaj. Zakaj ga avtor imenuje "bela kepa"?
5. Kako je Cencilj doživljal svoj vzdevek? Kot duhovitega ali žaljivega?
6. Včasih so vzdevki, ki jih otroci dajejo drug drugemu, lahko tudi duhoviti.

Napiši nekaj vzdevkov tvojih sošolcev.

Tudi avtor te črtice, Lovro Kuhar, je svoje knjige izdajal pod psevdonimom Prežihov Voranc.

7. Kakšen je bil odnos dečkov do Potolčenega kramoha?
 - a) Fant se jim je smilil.
 - b) Posmehovali so se mu.
 - c) Radi so mu pomagali.
 - č) Zagovarjali so ga pri rejnikih.
8. Deček se je maščeval vsem, ki so ga klicali Potolčeni kramoh. Zakaj se ni Lovru?

9. Kdaj in kje ga je Lovro zadnjič izzival na ta način? Kaj je bilo pri tem čutiti iz njegovega glasu?

10. Potolčenega kramoha je to zelo prizadelo. Kaj je naredil? Je avtorju po tvojem mnenju z besedami uspelo prikazati dečkovo bolečino? Je tudi tebe že kdaj kdo prizadel?

11. Je Lovro takoj ugotovil, kaj je narobe? Kaj je potem storil?

12. V katerem trenutku je Lovro spoznal, da Cencilju on in njegovi tovariši delajo veliko krivico?

13. Kako je potem poklical nesrečnega fanta? Kaj mu je obljubil?

14. Mu je Cencilj takoj verjel?

15. S čim je Lovro kasneje dokazal, da se je držal tega dogovora?

16. Kdo nam pripoveduje zgodbo? V kateri glagolski osebi je napisana?

17. Kje in kdaj se zgodba dogaja?

18. Zgodba govori o prijateljstvu. Katero sopomenko besedi *prijatelj* uporablja avtor? Je ta beseda danes še v rabi?

19. Zgodba, ki si jo prebral(a), je črtica. Katere so njene značilnosti? Napiši ustrezne odgovore.

- Je dolga/kratka.

- Nastopajočih oseb je veliko/malo.

- Opisuje en osrednji dogodek./Opisuje več dogodkov.

- Pisatelju je pomembno/ni pomembno opisovanje razpoloženj, čustev, misli občutkov.

20. Iz besedila izpiši (pomagaj si s priročnikom DDK)

a) poosebitev,

b) primero,

c) okrasni pridevek.

21. Odgovori z DA ali NE.

Prežihov Voranc se je rodil v Kotljah na Koroškem. DA NE

Študiral je za duhovnika. DA NE

Po I. svetovni vojni se je priključil komunistični partiji. DA NE

II. svetovno vojno je prebil doma. DA NE

Njegovo pravo ime je Lovro Kuhar. DA NE

Rodil se je leta 1900, umrl pa leta 1949. DA NE

22. Med napisanimi književnimi deli izberi Vorančeve.

Samorastniki

Volkodlak

Martin Krpan

Doberdob

Pivci tišine

Solzice

23. Si tudi ti že kdaj užalil(a) koga? Ali pa je kdo užalil tebe? Napiši o svojem doživetju.